

คำชี้แจง

หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน การงานอาชีพ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพเล่มนี้ จัดพิมพ์โดย บริษัท ครูมีเดีย จำกัด

ผู้เรียบเรียง

1. นางสาวสุวิมล	อุไกรษะ
2. นายวิสภา	ดวงอ่อนนาม

ผู้ตรวจ

1. นางสาวสุพัตรา	กล่ำมาศ
2. นายชลอ	การทวี
3. นางสาวกนกวรรณ	แสงอรุณ

บรรณาธิการ

นางสาวสุตารัตน์	อุ้นเมือง
-----------------	-----------

หนังสือเล่มนี้ประกันคุณภาพโดยผู้ผลิต และจะต้องส่งให้สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานตรวจสอบประเมินคุณภาพทางวิชาการ เพื่อออกใบอนุญาตให้ใช้ในสถานศึกษาแทนใบประกันคุณภาพของสำนักพิมพ์ กรณีที่พบข้อบกพร่องข้อผิดพลาด กรุณาแจ้งให้สำนักพิมพ์ทราบเพื่อดำเนินการตามที่ระบุในใบประกันคุณภาพสื่อฯ (ปกหลัง) พร้อมทั้งแจ้งให้สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษาทราบด้วย เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาอนุญาตให้ใช้หนังสือในสถานศึกษาต่อไป

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

บริษัท ครูมีเดีย จำกัด
KURU MEDIA CO., LTD

หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน

การงานอาชีพ 3

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ
ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

ผู้เรียบเรียง

ดร.สุวิมล อุไกรษะ	ศศ.บ. (ศึกษาศาสตร์-คหกรรมศาสตร์), ศศ.ม. (คหกรรมศาสตรศึกษา), ปร.ด. (ประชากรศึกษา)
ผศ.วิสภา ดวงอ่อนนาม	วท.บ. (ศึกษาศาสตร์-เกษตร), วท.ม. (เกษตรศาสตร์-คุรุศาสตร์เกษตร)

ผู้ตรวจ

นางสาวสุพัตรา กล่ำมาศ	บธ.บ. (การจัดการการเป็นผู้ประกอบการ), กจ.ม. (การเป็นผู้ประกอบการ)
นายชลอ การทวี	ค.อ.บ. (สาขาอุตสาหกรรม-เครื่องมือกล)
นางสาวกนกวรรณ แสงอรุณ	ค.อ.บ. (คุรุศาสตร์วิศวกรรม)

บรรณาธิการ

นางสาวสุตารัตน์ อุ้นเมือง	วท.บ. (เกษตรศาสตร์-สัตวศาสตร์), วท.ม. (เกษตรศาสตร์-คุรุศาสตร์เกษตร)
---------------------------	--

จัดพิมพ์โดย บริษัท ครูมีเดีย จำกัด

ฝ่ายวิชาการ :

87/129 ถ.เทศบาลสงเคราะห์ แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900
โทร. 0 2954 4818-20, 0 2953 8168-9 โทรสาร 0 2580 2923

ปีที่พิมพ์ 2566

ครั้งที่ 1

จำนวน 5,000 เล่ม

ISBN 978-616-8299-19-7

สงวนลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติ ลิขสิทธิ์เป็นของบริษัท ครูมีเดีย จำกัด

คำนำ

หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน **การงานอาชีพ 3** ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เล่มนี้จัดทำขึ้นตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งเป็นกลุ่มสาระที่ช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจ มีทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง สามารถนำความรู้เกี่ยวกับการดำรงชีวิตและการอาชีพมาประยุกต์ใช้ในการทำงานอย่างมีความคิดสร้างสรรค์และแข่งขันในสังคมไทยและสากล เห็นแนวทางในการประกอบอาชีพ รักการทำงาน และมีเจตคติที่ดีต่อการทำงาน สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างพอเพียงและมีความสุข

หนังสือเรียนเล่มนี้ จึงประกอบไปด้วย **สาระที่ 1 การดำรงชีวิตและครอบครัว** และ **สาระที่ 2 การอาชีพ** โดยได้ปรับปรุงเนื้อหาให้มีความทันสมัยสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมไทยและสังคมโลก ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ด้วยการปฏิบัติจริง (Active Learning) และเตรียมพร้อมด้านทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในสังคมด้วยสมรรถนะที่สำคัญเพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาแบบองค์รวม

ผู้เรียบเรียงหวังเป็นอย่างยิ่งว่า หนังสือเรียนเล่มนี้จะช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะและมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ อีกทั้งอำนวยความสะดวกต่อครูผู้สอนที่จะนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพและบรรลุตามเป้าหมายของหลักสูตร

แนะนำหนังสือเรียน

หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน **การงานอาชีพ 3** ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เล่มนี้มีองค์ประกอบที่สำคัญดังนี้

ตัวชี้วัด

เป็นสิ่งที่กำหนดให้ผู้เรียนควรรู้อะไร ทำอะไรได้ และคุณลักษณะที่พึงเกิดขึ้นกับผู้เรียนตามเป้าหมายของหลักสูตร

สาระการเรียนรู้

เป็นขอบข่ายเนื้อหาสาระที่ผู้เรียนจะได้เรียนในหน่วยการเรียนรู้นั้น ๆ

แนวคิดสำคัญ

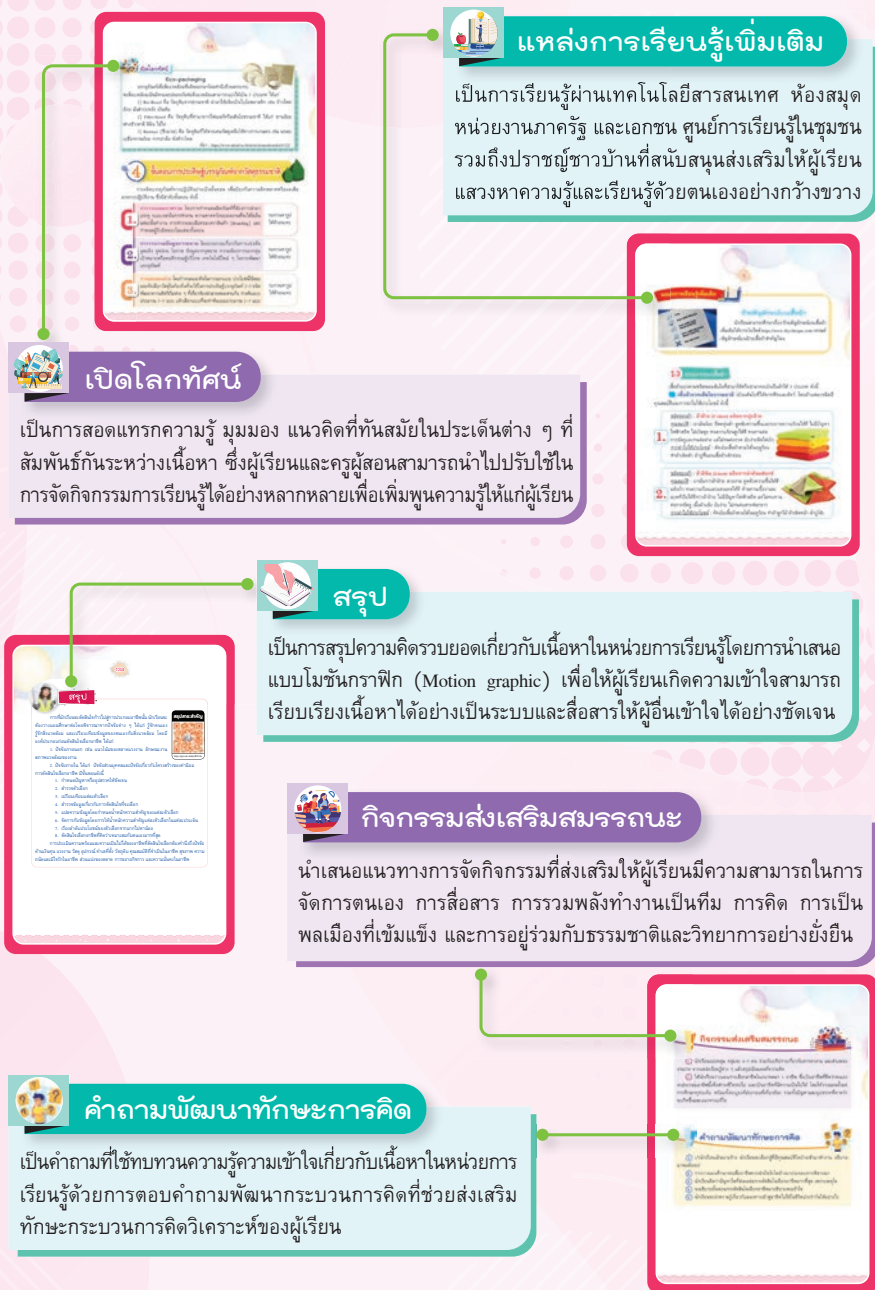
เป็นความคิดสำคัญซึ่งเป็นแนวทางในการผูกเรื่องหรือความคิดอื่น ๆ ที่สอดแทรกอยู่ในเนื้อหาสาระการเรียนรู้ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้

การนำเสนอเนื้อหา

: นำเสนอในรูปแบบอินโฟกราฟิกในส่วนของเนื้อหาที่ยากหรือเนื้อหาปริมาณมากเพื่อให้ง่ายต่อการทำความเข้าใจของผู้เรียน
: นำเสนอในรูปแบบของเทคโนโลยี QR Code

สารบัญ

สาระที่ 1 การดำรงชีวิตและครอบครัว

งานบ้าน

หน่วยการเรียนรู้
1

การดูแลรักษาเสื้อผ้า 1

1. การดูแลเสื้อผ้าในชีวิตประจำวัน	2
2. วิธีการดูแลรักษาเสื้อผ้า	8
สรุป	26
กิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะ	27
คำถามพัฒนาทักษะการคิด	27

หน่วยการเรียนรู้ที่
2

การเตรียม ประกอบอาหารสำหรับ 28

1. ความหมายและประโยชน์ของอาหารสำหรับ 29
2. การจัดอาหารสำหรับใน 1 วัน 33
3. การจัดตกแต่งอาหารสำหรับ 42
 - สรุป 46
 - กิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะ 47
 - คำถามพัฒนาทักษะการคิด 47

งานประดิษฐ์

หน่วยการเรียนรู้ที่
3

การประดิษฐ์บรรจุภัณฑ์จากวัสดุธรรมชาติ 48

1. หน้าที่และประเภทของบรรจุภัณฑ์ 49
2. วัสดุธรรมชาติที่ใช้ประดิษฐ์บรรจุภัณฑ์ 51
3. หลักการออกแบบบรรจุภัณฑ์จากวัสดุธรรมชาติ 54
4. ขั้นตอนการประดิษฐ์บรรจุภัณฑ์จากวัสดุธรรมชาติ 55
 - สรุป 63
 - กิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะ 64
 - คำถามพัฒนาทักษะการคิด 64

งานเกษตร

หน่วยการเรียนรู้ที่
4

การขยายพันธุ์พืช 65

1. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการขยายพันธุ์พืช 66
2. เครื่องมือที่ใช้ในการขยายพันธุ์พืช 69
3. การขยายพันธุ์พืชโดยใช้ส่วนต่าง ๆ ของพืช 70
 - สรุป 81
 - กิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะ 82
 - คำถามพัฒนาทักษะการคิด 82

งานช่าง

หน่วยการเรียนรู้ที่
5

การติดตั้งและประกอบผลิตภัณฑ์ 83

1. การติดตั้งและประกอบผลิตภัณฑ์ 84
2. การนำทักษะการทำงานร่วมกันมาใช้ในการติดตั้งผลิตภัณฑ์และประกอบผลิตภัณฑ์ 88
3. การติดตั้งและประกอบสิ่งของเครื่องใช้ที่เกี่ยวข้องกับกลไกและการควบคุม 90
 - สรุป 97
 - กิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะ 98
 - คำถามพัฒนาทักษะการคิด 98

งานธุรกิจ

หน่วยการเรียนรู้ที่ 6

6

ธุรกิจในชีวิตประจำวัน 99

1. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับธุรกิจ 100
2. ประเภทของธุรกิจ 103
3. คุณลักษณะของผู้ประกอบธุรกิจ 106
 - สรุป 111
 - กิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะ 112
 - คำถามพัฒนาทักษะการคิด 112

สาระที่ 2

การอาชีพ

หน่วยการเรียนรู้ที่ 7

7

ก้าวสู่อาชีพ 113

1. การหางานทำหรือตำแหน่งว่าง 114
2. แนวทางเข้าสู่อาชีพ 119
3. การประเมินทางเลือกอาชีพ 127
 - สรุป 134
 - กิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะ 135
 - คำถามพัฒนาทักษะการคิด 135

บรรณานุกรม

136

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1

1

การดูแลรักษาเสื้อผ้า

ตัวชี้วัด :

สิ่งที่นักเรียนพึงรู้และปฏิบัติได้

1. อภิปรายขั้นตอนการทำงานที่มีประสิทธิภาพ (ง 1.1 ม. 3/1)
2. ใช้ทักษะในการทำงานร่วมกันอย่างมีคุณธรรม (ง 1.1 ม. 3/2)
3. อภิปรายการทำงานโดยใช้ทักษะการจัดการเพื่อการประหยัดพลังงานทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม (ง 1.1 ม. 3/3)

สาระการเรียนรู้

1. การดูแลเสื้อผ้าในชีวิตประจำวัน

2. วิธีการดูแลรักษาเสื้อผ้า

แนวคิดสำคัญ

เสื้อผ้าเป็นหนึ่งในปัจจัยสี่ที่มีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ นอกจากจะช่วยปกปิดและให้ความอบอุ่นแก่ร่างกายแล้ว เสื้อผายังช่วยเสริมสร้างบุคลิกภาพที่ดีให้แก่ผู้สวมใส่ ดังนั้นเราควรเรียนรู้วิธีการดูแลรักษาเสื้อผ้าให้สะอาดเรียบร้อยน่าสวมใส่อยู่เสมอ โดยคำนึงถึงการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ ช่วยประหยัดพลังงานทรัพยากร และอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

2

1

การดูแลเสื้อผ้าในชีวิตประจำวัน

การดูแลเสื้อผ้า หมายถึง การทำให้เสื้อผ้าสะอาด อยู่ในสภาพดี และนำสวมใส่อยู่เสมอ การดูแลรักษาเสื้อผ้าสามารถทำได้ตั้งแต่ขณะสวมใส่ ระหว่างสวมใส่ และหลังจากสวมใส่เสื้อผ้าแล้ว ซึ่งการดูแลรักษาเสื้อผ้าในชีวิตประจำวันที่เหมาะสมจะช่วยยืดอายุการใช้งานและเป็นการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า

1.1 ประโยชน์ของการดูแลเสื้อผ้า

การเรียนรู้วิธีการดูแลเสื้อผ้าอย่างถูกวิธีและเหมาะสม นับเป็นสิ่งที่จำเป็น และมีประโยชน์ ดังนี้

3

1.2 หลักการดูแลเสื้อผ้า

การดูแลเสื้อผ้าให้ทนทานใช้งานได้นาน มีหลักการดังนี้

1. ขณะสวมใส่เสื้อผ้าต้องระมัดระวังไม่ให้เปื้อนเปรอะเปื้อน หรือถูกของแหลมคมเกี่ยวขาด และไม่ควรรีบล้างหรือซักเสื้อผ้าหากมีกลิ่นในกระเป๋าสีเสื้อ
2. เสื้อผ้าที่สวมใส่แล้วจะมีความสกปรกจากฝุ่นละออง หรือเปื้อนขึ้นจากเหงื่อหรือฝน ถ้าเสื้อผ้าขึ้นจากเหงื่อหรือเปื้อนควรผึ่งให้แห้งแล้วค่อยนำไปใส่ในตะกร้าเพื่อรอซัก
3. การสวมใส่หรือถอดเสื้อผ้าควรทำความระมัดระวัง เช่น ค่อย ๆ รูดซิป หรือแกะกระดุม
4. เลือกใช้วัสดุ อุปกรณ์ในการดูแลรักษาเสื้อผ้าให้เหมาะสมกับประเภทของเนื้อผ้า
5. เลือกวิธีการซักหรือระดับความร้อนที่ใช้รีดผ้าให้เหมาะสมกับผ้าแต่ละชนิด
6. การดูแลเสื้อผ้าสำเร็จรูปควรปฏิบัติตามสัญลักษณ์ป้ายผ้าที่ติดมากับเสื้อผ้า โดยเย็บติดไว้บริเวณคอเสื้อหรือตะเข็บข้างลำตัวของเสื้อผ้า

ตัวอย่างสัญลักษณ์ต่าง ๆ เพื่อแนะนำวิธีการดูแลรักษาเสื้อผ้า

การซักผ้า

ซักได้กับน้ำยาหรือผงซักฟอกทุกชนิด

ซักด้วยมือเท่านั้น

ซักแห้งได้

ห้ามซักแห้งหรือกำจัดคราบด้วยสารทำลาย

การฟอกขาว

สามารถฟอกขาวได้

ห้ามฟอกขาว

การปั่นแห้ง/การอบแห้ง

ห้ามอบผ้าด้วยเครื่องอบแห้ง

อบผ้าด้วยความร้อนต่ำ

การตาก

ตากให้แห้งด้วยแนวราบ

ตากให้แห้งด้วยแขวนตาก

การรีด

ห้ามรีด

รีดด้วยอุณหภูมิต่ำ

รีดด้วยอุณหภูมิปานกลาง

รีดด้วยอุณหภูมิสูง

เสื้อผ้าสำเร็จรูปบางยี่ห้อไม่แสดงสัญลักษณ์เพื่อแนะนำวิธีการดูแลรักษาเสื้อผ้า แต่จะเขียนเป็นคำบรรยายสั้น ๆ ด้วยภาษาอังกฤษซึ่งนักเรียนควรศึกษาความหมายของคำต่าง ๆ เพื่อที่จะปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง

แหล่งการเรียนรู้เพิ่มเติม

ป้ายสัญลักษณ์บนเสื้อผ้า

นักเรียนสามารถศึกษาเรื่อง ป้ายสัญลักษณ์บนเสื้อผ้าเพิ่มเติมได้จากเว็บไซต์ <https://www.dryclinique.com/ไทรนาร์ด> / สัญลักษณ์บนป้ายเสื้อผ้าสำคัญไหน

1.3 ประเภทของเสื้อผ้า

เสื้อผ้าแบ่งตามชนิดของเส้นใยที่นำมาใช้หรือนำมาทอเป็นผืนผ้าได้ 3 ประเภท ดังนี้

1. เสื้อผ้าจากเส้นใยธรรมชาติ เป็นเส้นใยที่ได้จากพืชและสัตว์ โดยผ้าแต่ละชนิดมีคุณสมบัติและการนำไปใช้ประโยชน์ ดังนี้

1.

ชนิดของผ้า : ผ้าฝ้าย (Cotton) ผลิตจากปุยฝ้าย

คุณสมบัติ : เจามันน้อย ยืดหยุ่นต่ำ ดูดซับความชื้นและระบายความร้อนได้ดี ไม่มีปัญหาไฟฟ้าสถิต ไม่เป็นขุย ทนความร้อนสูงได้ดี ทนทานต่อการขัดถูและทนต่อต่าง แต่ไม่ทนต่อการกด ยับง่าย ติดไฟเร็ว

การนำไปใช้ประโยชน์ : ตัดเย็บเสื้อผ้าสวมใส่ในฤดูร้อน ทำผ้าเช็ดตัว ผ้าปูที่นอน เสื้อผ้าเด็กอ่อน

2.

ชนิดของผ้า : ผ้าลินิน (Linen) ผลิตจากลำต้นแฟลกซ์

คุณสมบัติ : เจามันกว่าผ้าฝ้าย สวยงาม ดูดซับความชื้นได้ดีแห้งเร็ว ทนความร้อนและแสงแดดได้ดี ด้านทานเชียวและแบคทีเรียได้ดีกว่าผ้าฝ้าย ไม่มีปัญหาไฟฟ้าสถิต แต่ไม่ทนทานต่อการขัดถู เนื้อผ้าแข็ง ยับง่าย ไม่ทนต่อการฟอกขาว

การนำไปใช้ประโยชน์ : ตัดเย็บเสื้อผ้าสวมใส่ในฤดูร้อน ทำผ้าลูกไม้ ผ้าเช็ดหน้า ผ้าปูโต๊ะ

3.

ชนิดของผ้า : ผ้าไหม (Silk) ผลิตจากรังไหม

คุณสมบัติ : เงามัน สวยงาม ผ้าทั้งตัวดี ดูดซับความชื้นได้ดี สวมใส่สบายและอบอุ่นเมื่อสวมใส่ในฤดูหนาว มีปัญหาไฟฟ้าสถิตน้อยมาก ไม่เป็นขุย ไม่ดูดซับความสกปรกเข้าไปในเส้นใย ทนความร้อนในระดับปานกลาง ทนทานต่อการใช้งานพอสมควร ไม่ทนทานต่อแสงแดดหรือแมลงกัดแทะ ทนทานต่อการครูด่อน แต่ไม่ทนทานต่อต่าง **การนำไปใช้ประโยชน์ :** ตัดเย็บเสื้อผ้าสำหรับไปร่วมงานในโอกาสสำคัญ

4.

ชนิดของผ้า : ผ้าขนสัตว์ (Wool) ผลิตจากขนแกะ กระต่าย

คุณสมบัติ : อยู่ตัวดีเมื่อแห้ง เมื่อชื้นจะทั้งตัวและยืดหยุ่นดี ดูดซับความชื้นได้ดี ให้ความอบอุ่น ไม่มีปัญหาไฟฟ้าสถิต ทนทานต่อการต่าง ๆ ได้ดี แต่ไม่เงา มัน สูญเสียความเหนียวเมื่อเปียก ไม่ทนต้งและแสงแดดจัดเพราะจะทำให้เส้นใยเปื่อยและขาดง่าย **การนำไปใช้ประโยชน์ :** เสื้อสูท เสื้อกันหนาว

เปิดโลกทัศน์

“จากแดนไกล” ผ้าไทยฉบับปรับปรุงใหม่ ที่ก้าวสู่สากล

‘จากแดนไกล’ คือ ผลงานภายใต้โครงการพัฒนามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมผ้าไทยสู่สากล (Taproot Thai Textiles) โดยกรมส่งเสริมวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรมได้ร่วมมือกับศูนย์บริการวิชาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มาช่วยคัดเลือกผ้าไทยพื้นถิ่น เช่น ผ้าฝ้าย ผ้าไหม ผ้าบาติก รวมถึงภาคเอกชน เช่น แบรินทวีชะราวิชัยที่ได้นำผ้าไทยพื้นถิ่นจากทั่วประเทศมาออกแบบให้ร่วมสมัย เพื่อก้าวไปสู่ตลาดสากล จนเป็นที่ยอมรับจากทั่วโลก โดยคอลเลกชันผ้าไทยร่วมสมัย ‘จากแดนไกล’ จะเน้นความเรียบง่าย พิถีพิถัน และแสดงออกถึงเอกลักษณ์ของผ้าไทย นอกจากนี้การนำผ้าไทยไปสู่ตลาดสากลจะต้องให้ความสำคัญกับสิ่งแวดล้อม มีความยั่งยืน หรือการใช้ธรรมชาติ

ที่มา : <https://voicetv.co.th/read/I-xAfbNzz>

2. เสื้อผ้าจากเส้นใยสังเคราะห์ เป็นเส้นใยที่เกิดจากการค้นคว้าและพัฒนาโดยมนุษย์ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ คุณสมบัติ และประโยชน์ใช้สอยของเส้นใยได้หลากหลายมากยิ่งขึ้น ซึ่งผ้าใยสังเคราะห์แต่ละชนิดมีคุณสมบัติและการนำไปใช้ประโยชน์ดังนี้

1.

ชนิดของผ้า : ผ้าไนลอน (Nylon)

คุณสมบัติ : มีความเหนียว แข็งแรงทนทานมาก ยืดหยุ่นดี **การนำไปใช้ประโยชน์ :** ใช้ทำถุงกรองสตรีและเสื้อผ้าต่าง ๆ

2.

ชนิดของผ้า : ผ้าพอลิเอสเตอร์ (Polyester)

คุณสมบัติ : เส้นใยนุ่ม ดูดซับความชื้นได้น้อย น้ำหนักเบา ไม่หดตัว ไม่ยับง่าย รีดจับจีบถาวรได้ ไม่ย้วย แห้งไว ซักง่าย ดูแลง่าย **การนำไปใช้ประโยชน์ :** ใช้เลียนแบบและผสมกับเส้นใยอื่นได้ดี นิยมใช้ในการอุตสาหกรรมเสื้อผ้า

3.

ชนิดของผ้า : ผ้าสแปนเด็กซ์ (Spandex) หรือ ไลครา (Lycra)

คุณสมบัติ : ความเหนียวต่ำแต่สามารถยืดหดตัวได้สูง ดูดซับความชื้นได้ต่ำ ไม่ยับง่าย โค้งงอได้ดี ความร้อนจะทำให้ความยืดหยุ่นลดลง

การนำไปใช้ประโยชน์ : ใช้ทำเสื้อชั้นในสตรี ยางยืด และผ้าที่ใช้ทางการแพทย์

3. เสื้อผ้าจากเส้นใยกึ่งสังเคราะห์

ชนิดของผ้า : ผ้าเรยอน (Rayon)

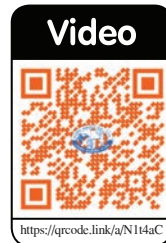
คุณสมบัติ : นุ่ม สวยงาม มีความมันเงาคล้ายไหม ดูดซับน้ำได้ดี ยับง่าย คลายยับยาก รีดเรียบทั้งไว้จะลู่ลง เปื่อยง่าย

การนำไปใช้ประโยชน์ : ใช้ทำเสื้อผ้าไหมเทียม

2

วิธีการดูแลรักษาเสื้อผ้า

Video

<https://qrcode.link/a/N14aC>

เมื่อสวมใส่เสื้อผ้าแล้วควรดูแลทำความสะอาดตามลำดับขั้นตอนและจัดเก็บอย่างถูกวิธี เพื่อให้เสื้อผ้าสะอาด เนื้อผ้ามีสภาพคงเดิมมากที่สุด การดูแลรักษาเสื้อผ้ามีขั้นตอนการปฏิบัติโดยทั่วไป ดังนี้

2.1 การลบรอยเปื้อน

การลบรอยเปื้อน หมายถึง การขจัดรอยเปื้อนต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นเฉพาะที่บนเสื้อผ้า ออกจากเส้นใยของเสื้อผ้าก่อนนำไปซัก โดยใช้สารต่าง ๆ ที่ไม่ทำลายเนื้อผ้า เพื่อให้เนื้อผ้ากลับมามีสภาพคล้ายเนื้อผ้าเดิมมากที่สุดอย่างคุ้มค่า

รอยเปื้อน	วิธีการขจัดรอยเปื้อน
1. กาว (Glue)	ทั้งรอยเปื้อนกาวให้แห้ง ลอกกาวบางส่วนออก แช่รอยเปื้อนในน้ำเย็นประมาณครึ่งชั่วโมง แล้วนำไปซักด้วยสบู่อ่อน ๆ
2. ไข่ (Egg)	แช่รอยเปื้อนในน้ำเย็น ชักน้ำเปล่าหลาย ๆ ครั้ง แล้วซักด้วยน้ำผสมผงซักฟอก
3. โคลน (Mud)	ทั้งคราบโคลนไว้ให้แห้ง ขูดคราบโคลนออก นำไปซักในน้ำธรรมดาแล้วจึงนำไปซักในน้ำอุ่นที่ผสมผงซักฟอก ถ้ายังมีสีติดติดอยู่ให้เช็ดด้วยไฮโดรเจนเปอร์ออกไซด์
4. คราบเหงื่อไต้ (Sweat)	ใช้น้ำส้มสายชูหรือน้ำยาซักแห้งทาที่รอยเปื้อนทิ้งไว้ 1 คืน นำไปซักในน้ำสบู่เย็น ๆ
5. ช็อกโกแลต หรือ กาแฟ (Chocolate or Coffee)	แช่รอยเปื้อนในน้ำอุ่น ถ้ายังมีคราบสีน้ำตาลอยู่ให้เช็ดด้วยไฮโดรเจนเปอร์ออกไซด์

รอยเปื้อน	วิธีการกำจัดรอยเปื้อน
6. นมหรือเนย (Milk or Butter) 	ซักในน้ำอุ่นจัด ๆ ที่ผสมผงซักฟอก ถ้าซักออกไม่หมดให้เช็ดด้วยคาร์บอนเตตระคลอไรด์
7. ยางกล้วย (Banana Tree Sap) 	หากเป็นรอยยางกล้วยที่ยังใหม่อยู่บนเสื้อผ้า ให้รีบเอาน้ำมะนาวมาบีบใส่ลงไปในบริเวณรอยยางกล้วย หรืออาจจะเอารอยนั้นไปขยี้ซักในน้ำมะนาวได้เลย ยางกล้วยที่ติดอยู่ก็จะหายไป
8. คราบเลือด (Blood) 	แช่รอยเปื้อนในน้ำสบู่อุ่น ๆ ทาสบูที่รอยเปื้อน ขยี้จนคราบเลือดออกหมด
9. ปากกาหมึกแห้ง (Ink) 	ถ้าเป็นรอยเปื้อนใหม่ ๆ ให้ขยี้ในน้ำผสมสารซักฟอก ถ้าทิ้งไว้นานให้เช็ดรอยเปื้อนด้วยแอมโมเนียทิ้งไว้ประมาณ 15 นาที ขยี้รอยเปื้อน แล้วจึงนำไปซักตามปกติ
10. หมากฝรั่ง (Chewing Gum) 	ใช้น้ำแข็งก้อนหมากฝรั่ง ขูดหมากฝรั่งที่ติดบนเสื้อผ้าออกให้มากที่สุด ใช้น้ำมันสนหรือคาร์บอนเตตระคลอไรด์ทาบริเวณรอยเปื้อน แล้วจึงนำไปซักตามปกติ
11. ไอศกรีม (Ice Cream) 	เช็ดด้วยแอลกอฮอล์หรือนำไปซักในน้ำอุ่นผสมด้วยผงซักฟอก ถ้าออกไม่หมด ให้เช็ดด้วยคาร์บอนเตตระคลอไรด์จนสะอาด

2.2 การซักผ้า

การซักผ้า คือ การทำให้สิ่งสกปรก เช่น เหงื่อไคล ฝุ่นละออง หรือเชื้อโรคหลุดออกจากเนื้อผ้า ด้วยวิธีการซักด้วยมือหรือเครื่องซักผ้า โดยใช้สารช่วยทำความสะอาดที่เหมาะสมกับเส้นใยชนิดต่าง ๆ เพื่อช่วยให้งานซักผ้าเป็นงานที่ง่ายขึ้น

วัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือที่ใช้ในการซักผ้า

วัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือ	ลักษณะการใช้งาน
1. สารซักฟอก 	ใช้ในการชำระล้างสิ่งสกปรกหรือเชื้อโรคต่าง ๆ ควรเลือกใช้ให้เหมาะสมกับชนิดของเสื้อผ้าและวิธีการซัก เช่น ผงซักฟอกเป็นชนิดที่ใช้กับเครื่องซักผ้าหรือซักด้วยมือ จึงควรศึกษาฉลากอย่างละเอียด เพื่อประสิทธิภาพในการใช้งาน
2. น้ำยาปรับผ้านุ่ม 	ใช้ในการเคลือบผ้า ลดความกระด้างของผ้า ลดการดูดซึมของน้ำ ลดประจุไฟฟ้าสถิต ทำให้ผ้าไม่แนบติดตัวและปรับสภาพเส้นใยให้ฟูขึ้น ทำให้ผ้านุ่ม โดยผสมในน้ำล้างผ้าสุดท้าย นำผ้าลงแช่ประมาณ 10 นาที แล้วบีบน้ำขึ้นตาก
3. น้ำยาขจัดคราบสกปรก 	ใช้ในการขจัดคราบสกปรกที่ฝังแน่นหรือคราบสกปรกที่สารซักฟอกไม่สามารถขจัดออกหมด ให้หลุดออกจากเส้นใยได้ง่ายขึ้น
4. น้ำยาฟอกผ้าขาว 	ช่วยทำให้ผ้าขาวขึ้น ลดความหมองของเนื้อผ้า ควรศึกษาคุณสมบัติของผ้าก่อนใช้ เพราะผ้าบางชนิดที่ผสมใยสังเคราะห์ เมื่อถูกสารฟอกขาวจะเปลี่ยนจากสีขาวเป็นสีเหลืองหรือสีน้ำตาลอ่อน

วัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือ

ลักษณะการใช้งาน

5. คราม

ช่วยให้ผ้าขาวนวลขึ้น โดยแช่ผ้าขาวที่ซักแล้วลงในน้ำผสมครามให้มีสีฟ้าอ่อน ๆ ชยี่เบา ๆ บีบน้ำครามออกก่อนนำขึ้นตาก

6. แป้งมันสำปะหลัง

ใช้ลงผ้าให้มีความคงรูปใช้ได้ทั้งผ้าสีและผ้าขาว มักใช้กับผ้าฝ้ายและผ้าไหม โดยนำแป้งมันสำปะหลังต้มกับน้ำ พอน้ำแป้งสุกนำมาผสมน้ำคนให้เข้ากัน แล้วนำไปกรองเพื่อขจัดเศษฝุ่นละอองและแป้งที่จับเป็นก้อนออก นำผ้าลงแช่ให้ทั่วประมาณ 5 นาที บีบน้ำแป้งออก แล้วนำไปตาก

7. กะละมังซักผ้า

ใช้ใส่น้ำเพื่อซักเสื้อผ้า กะละมังทำจากวัสดุต่างๆ เช่น พลาสติก สังกะสี สเตนเลส อะลูมิเนียม เมื่อใช้งานเสร็จควรคว่ำหรือฟิงในที่ร่มให้น้ำไหลออกจากกะละมังก่อนนำไปเก็บ

8. ตะกร้าใส่ผ้า

ใส่ผ้าก่อนซักและหลังซัก ตะกร้าทำจากวัสดุต่างๆ เช่น พลาสติก หวาย ตะกร้าที่ผลิตจากพลาสติกมีน้ำหนักเบาและราคาถูก แต่เปราะ แตกหักง่าย ส่วนตะกร้าหวายจะมีน้ำหนักมากกว่า แต่จะทนทานกว่า ไม่แตกหักง่าย

9. แปรงซักผ้า

ใช้แปรงผ้าในส่วนที่สกปรกมาก โดยเฉพาะปกเสื้อ ควรเลือกใช้แปรงที่มีขนอ่อนนุ่ม เพราะถ้าขนแปรงแข็งจะทำให้ลายเนื้อผ้าทำให้เส้นใยผ้าขาดง่าย เนื้อผ้าจะเสียรูปทรงผ้าเป็นขุยไม่น่าสวมใส่ห้ามใช้แปรงซักผ้ากับผ้าที่มีเนื้อบาง

10. กระจาดแปรงผ้า

รองขยี้ผ้าแทนการขยี้ผ้าด้วยมือทั้งสองข้าง ช่วยให้ผ้าสะอาดขึ้นโดยไม่เปลืองแรงและช่วยประหยัดเวลาในการซักผ้า

วัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือ

ลักษณะการใช้งาน

11. เครื่องซักผ้า

เป็นเครื่องทุ่นแรงช่วยให้งานซักผ้าเป็นงานที่ง่ายขึ้น มีการนำเทคโนโลยีต่าง ๆ มาผสมผสาน ออกแบบเครื่องซักผ้าให้ทำความสะอาดเสื้อผ้าได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ถ้าเป็นเครื่องซักผ้าอัตโนมัติ เครื่องจะทำงานตั้งแต่ซักผ้า ล้างผ้า แขน้ำยาปรับผ้านุ่ม จนกระทั่งปั่นแห้ง แต่ถ้าเป็นเครื่องซักผ้ากึ่งอัตโนมัติจะมี 2 ถึง คือ ถึงซักและถึงปั่นแห้ง เมื่อเครื่องซักผ้าส่งสัญญาณที่แสดงว่าขั้นตอนการซักสิ้นสุดลงแล้ว ต้องนำผ้าจากถังซักมาใส่ในถังปั่นแห้งแล้วตั้งระบบทำงานให้เครื่องปั่นผ้าอีกครั้งจึงจะนำผ้าออกไปตากได้

วิธีการซักผ้า

การซักผ้ามี 2 วิธี คือ การซักผ้าด้วยมือ และการซักผ้าด้วยเครื่องซักผ้า

1. วิธีการซักผ้าด้วยมือ

เป็นการใช้แรงคนในการออกแรงขยี้หรือแปรงผ้าที่ซัก ข้อดีคือ ทำความสะอาดเฉพาะส่วนได้ดี แต่ต้องใช้เวลาและแรงงานมากกว่าการซักด้วยเครื่องซักผ้า การซักผ้าด้วยมือ มีขั้นตอนดังนี้

1. ส้ารวจกระเป๋าสีเสื้อผ้าที่จะซัก รอยเปื้อน รอยขำรด แล้วแยกผ้าขาวและผ้าสีออกจากกัน โดยซักผ้าขาวก่อนผ้าสี
2. ใส่สารซักฟอกลงในน้ำตามคำแนะนำการใช้บนฉลาก และตีสารซักฟอกให้ละลาย

3. นำผ้าไปแช่น้ำผสมสารซักฟอกประมาณ 15-20 นาที เพื่อให้ใยผ้าพองตัว คายสิ่งสกปรกให้หลุดออกได้ง่ายขึ้น
4. ขยี้หรือใช้แปรงซักผ้าแปรงส่วนที่สกปรกมาก เช่น คอเสื้อ ชายขากางเกง แล้วขยี้ให้ทั่วตัวจนสะอาด
5. เมื่อซักผ้าขาวเสร็จแล้ว จึงซักผ้าสีต่อ โดยเลือกซักเสื้อ กระโปรง กางเกง ถุงเท้า และเสื้อผ้าที่สกปรกมากตามลำดับ

6. การล้างผ้า โดยล้างผ้าขาวในน้ำสะอาดเพื่อล้างผงซักฟอกก่อน แล้วจึงล้างผ้าสีต่อ ล้างน้ำเปล่าประมาณ 2-3 ครั้ง หรือจนหมดฟอง แช่ผ้าในน้ำยาปรับผ้านุ่ม บิดผ้าพอประมาณ ใส่ตะกร้า แล้วนำผ้าไปตาก

2. วิธีการซักผ้าด้วยเครื่องซักผ้า

เป็นการทำความสะอาดเสื้อผ้า โดยนำเครื่องใช้ไฟฟ้ามาใช้แทนแรงงานคน ซึ่งจะช่วยประหยัดเวลา แรงงาน สะดวก และเหมาะกับการดำรงชีวิตในยุคนี้ การซักผ้าด้วยเครื่องซักผ้า มีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาวิธีใช้งานจากคู่มือแนะนำการใช้เครื่องซักผ้าชนิดนั้น ๆ อย่างละเอียดแล้วปฏิบัติตามคำแนะนำในการใช้อย่างเคร่งครัด
2. ตรวจสอบความเรียบร้อยและสภาพของเครื่องซักผ้าทุกครั้งก่อนใช้งาน เช่น ตรวจสอบสายไฟฟ้า ระบบน้ำประปา
3. ตรวจสอบสิ่งของในกระเป๋าคราบสกปรกเพื่อขจัดออกก่อน รอยขรุขระเพื่อซ่อมแซม แล้วแยกซักผ้าขาวและผ้าสี

4. ตรวจสอบสารซักผ้าใส่ลงในช่องสำหรับใส่สารแต่ละชนิดให้มีปริมาณพอเหมาะกับจำนวนผ้า ก่อนใส่ผ้าลงในถัง เพื่อป้องกันไม่ให้น้ำยาต่าง ๆ หกใส่เนื้อผ้าซึ่งจะทำให้ผ้าเป็นรอยต่าง
5. ใส่เสื้อผ้าลงในถังตามปริมาณที่เครื่องกำหนด หากใส่ผ้าเกินกำหนดจะทำให้ผ้าไม่สะอาด แกนของเครื่องซักผ้าหมุนไม่ได้ซึ่งเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เครื่องซักผ้าชำรุดเร็ว ถ้าเป็นผ้าเนื้อบางควรใส่ถุงซักสำหรับเครื่องซักผ้า

6. ตั้งโปรแกรมการซักของเครื่องให้สัมพันธ์กับปริมาณและชนิดของเนื้อผ้า ซึ่งเครื่องซักผ้าจะทำงานโดยอัตโนมัติตั้งแต่คำนวณระยะเวลาซัก ปริมาณน้ำในถังซัก เมื่อซักเสร็จจะมีเสียงเตือนจากเครื่องให้นำผ้าไปตาก

7. เมื่อซักเสร็จแล้วให้ถอดปลั๊กไฟออก นำเศษขยะออกจากถังกรองในเครื่องซักผ้าและทำความสะอาดเครื่องซักผ้าทุกครั้งหลังใช้งาน

เปิดโลกทัศน์

ใช้เครื่องซักผ้าหยอดเหรียญอย่างไรให้ปลอดภัยจากโควิด-19

เชื้อโควิด-19 จะเกาะติดอยู่ตามพื้นผิวเสื้อผ้าหรือเครื่องประดับได้นานถึง 24 ชั่วโมง หากจำเป็นต้องใช้เครื่องซักผ้าหยอดเหรียญที่ให้บริการตามแหล่งชุมชนต่าง ๆ ควรระวังในจุดที่สัมผัสร่วมกัน เช่น ช่องใส่ผงซักฟอก น้ำยาปรับผ้านุ่ม ปุ่มกดเลือกโปรแกรมซักผ้า ฝาปิด-เปิดเครื่องซักผ้า เป็นต้น ผู้ใช้ควรเลือกใช้บริการในช่วงที่คนใช้น้อย สวมหน้ากากตลอดเวลา หลีกเลี่ยงการนำมือมาสัมผัสใบหน้า และเมื่อกลับถึงบ้านให้ล้างมือด้วยสบู่และน้ำ หรือเจลแอลกอฮอล์ทันที

ที่มา : <https://multimedia.anamai.moph.go.th/news/221064/>

2.3 การตากผ้า

การตากผ้า เป็นการนำเสื้อผ้าที่ผ่านการซักแล้วมาแขวนหรือพาดกับราวตากผ้าเพื่อให้ผ้าแห้งก่อนนำไปรีด พับ และจัดเก็บ

วัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือที่ใช้ในการตากผ้า

วัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือ

1. ไม้แขวนผ้า (Hanger)

2. ไม้หนีบผ้า (Clothes Pin)

ลักษณะการใช้งาน

ใช้แขวนเสื้อผ้าเพื่อตากให้แห้ง ทำจากวัสดุหลายชนิด เช่น ไม้ เหล็ก พลาสติก ควรเลือกใช้ไม้แขวนให้เหมาะสมกับเสื้อผ้า เช่น เสื้อผ้าหนาควรใช้ไม้แขวนเสื้อที่หนาและแข็งแรง

ใช้หนีบเสื้อผ้าเพื่อยึดติดกับอุปกรณ์สำหรับตากผ้า เช่น ราวตากผ้า ไม้แขวนผ้า ทำจากวัสดุหลายชนิด เช่น ไม้ เหล็ก พลาสติก เมื่อใช้แล้วควรเก็บรวบรวมไว้ในกล่องหรือตะกร้าเพื่อให้หยิบใช้ได้อย่างสะดวก

วัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือ

3. รวดตากผ้า (Clothes Line)

ลักษณะการใช้งาน

ใช้ผึ่งเสื้อผ้าให้แห้ง ทำจากวัสดุหลายชนิด เช่น ไม้ เหล็ก สเตนเลส พลาสติก ถ้ามีบริเวณพื้นที่บ้านมาก ควรสร้างรวดตากผ้าไว้อย่างถาวร แต่ถ้ามีพื้นที่จำกัด อาจใช้รวดตากผ้าที่ยืด หด พับเก็บ หรือเคลื่อนย้ายได้สะดวก

วิธีการตากผ้า

การตากผ้าควรคำนึงถึงเส้นใยผ้าและแสงแดด เช่น ในที่มีแสงแดดแรง ๆ จะช่วยฆ่าเชื้อโรคได้ระดับหนึ่ง แต่จะทำให้ผ้าสีซีดเร็ว เส้นใยแห้งสูญเสียความยืดหยุ่น ถ้าเนื้อผ้าไม่หนามากควรตากในที่ที่มีแสงแดดรำไร ใยของแสงแดดและลมจะช่วยให้ผ้าแห้งเร็วโดยไม่ต้องผึ่งแสงแดดแรง ๆ ซึ่งการตากผ้ามีวิธีการดังนี้

1. คลี่ผ้าออกสะบัดเบา ๆ กลับตะเข็บเอาด้านในของเสื้อออกตาก เพื่อให้เสื้อผาด้านนอกโดนแสงแดดน้อยที่สุด จะทำให้สีไม่ซีดเร็ว
2. ใช้ไม้แขวนแขวนเสื้อที่มีรูปทรงคงตัว เช่น ชุดนักเรียน หรือใช้ไม้หนีบผ้าที่มีย้วยเสียบรูปทรงไว้กับราวตาก เช่น เสื้อยืดไว้กับราวตาก

3. การตากผ้าสี ควรตากในบริเวณที่มีลมโกรกและมี

แสงแดดรำไร เพื่อป้องกันไม่ให้สีของผ้าซีดเร็ว แต่ถ้าผ้าที่มีเนื้อหนาควรตากในที่ที่มีแดดจัดเพื่อให้ผ้าแห้งสนิทและไม่มีกลิ่นอับ

4. การตากเสื้อผ้าที่มีเนื้อหนาคควรวางพาดบนราว 2-3 เส้นพร้อมกัน เพื่อให้เกิดช่องว่างระหว่างเนื้อผ้า ลมสามารถโกรกผ่านเนื้อผ้าได้ทั่วถึง

5. เมื่อเสื้อผ้าแห้งแล้วให้เก็บเพื่อนำไปรีดหรือพับเก็บต่อไป การเก็บใส่ตะกร้าไว้เพื่อรอการพับหรือรีดไม่ควรอัดเสื้อผ้าใส่ไว้ในตะกร้า เพราะจะทำให้ผ้าที่ไม่ต้องรีดยับไม่น่าสวมใส่ ส่วนผ้าที่ต้องรีดก็จะรีดเรียบได้ยาก

2.4 การรีดผ้า

การรีดผ้า เป็นการทำให้ผ้าเรียบโดยใช้ความร้อนจากเตารีด ทำให้เสื้อผ้าน่าสวมใส่ ช่วยเสริมบุคลิกภาพให้ดูดีขึ้น

วัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือที่ใช้ในการรีดผ้า

1. เตารีด (Iron) ใช้รีดผ้าให้เรียบ ที่นิยมใช้มีดังนี้

1.1 เตารีดธรรมดา มีวิธีการใช้งานไม่ยุ่งยากโดยจะมีปุ่มปรับอุณหภูมิของพื้นเตารีดให้เหมาะสมกับผ้าแต่ละชนิด เมื่ออุณหภูมิความร้อนถึงจุดที่กำหนด อุปกรณ์ควบคุมอุณหภูมิจะตัดการทำงานอัตโนมัติ

เตารีดไฟฟ้าแบบธรรมดา

1.2 เตารีดไอน้ำ มีการพัฒนารูปแบบของเตารีดไอน้ำให้ใช้งานได้สะดวกยิ่งขึ้นโดยไม่ต้องเติมน้ำบ่อย ๆ เตารีดไอน้ำมี 2 แบบ คือ เตารีดไอน้ำธรรมดาและเตารีดไอน้ำแบบตั้งที่มีรูปแบบของเตารีดเปลี่ยนไปเป็นเพียงท่อพลาสติกที่มีปลายเป็นแปรงอ่อน ๆ ส่งผ่านไอน้ำไปยังเสื้อผ้า ซึ่งใช้รีดผ้าในขณะที่ยังแขวนอยู่ช่วยให้ผ้าเรียบอย่างประหยัดเวลาและแรงงานมากขึ้น

เตารีดไฟฟ้าแบบไอน้ำ

เตารีดไอน้ำแบบตั้ง

เตารีดไอน้ำแบบกดทับ

- 1.3 เตารีดแบบกดทับ

ราคาค่อนข้างสูง เตารีดชนิดนี้มีแผ่นความร้อนขนาดใหญ่อยู่ทางด้านบนของตัวเครื่องมีคันโยกที่ให้แรงกดสูงไว้สำหรับกดแผ่นความร้อนทับผ้าที่รีดให้แนบสนิทกับฐานรองเตารีด ซึ่งความร้อนจะกระจายอย่างสม่ำเสมอทั่วทั้งแผ่นความร้อนทำให้ผ้าเรียบภายในเวลาอันรวดเร็ว

2. โต๊ะรองรีด (Ironing Board) ใช้

สำหรับรองรีดเสื้อผ้า ควรเลือกโต๊ะรองรีดที่สามารถปรับระดับขาตั้งให้สัมพันธ์กับความสูงของผู้รีดผ้าได้ โต๊ะรีดผ้าที่ใช้กับเตารีดไอน้ำ ควรเลือกที่มีโครงเป็นอะลูมิเนียมเพราะช่วยระบายไอน้ำออกได้ดีกว่า

โต๊ะรีดผ้าแบบย่นรีดที่ปรับระดับความสูงได้

3. หมอนรองรีด (Tailor's Ham) ใช้

สำหรับรีดแขนเสื้อหรือตะเข็บบางตะเข็บที่ต้องการความประณีตและไม่สามารถใช้เตารีดสอดเข้าไปได้

หมอนรองรีด

4. กระบอกฉีดน้ำ (Spray Bottle) ใช้สำหรับ

ฉีดน้ำแทนการใช้มือพรมน้ำ ซึ่งจะช่วยให้น้ำกระจายทั่วผืนผ้ามากยิ่งขึ้น

กระบอกฉีดน้ำ

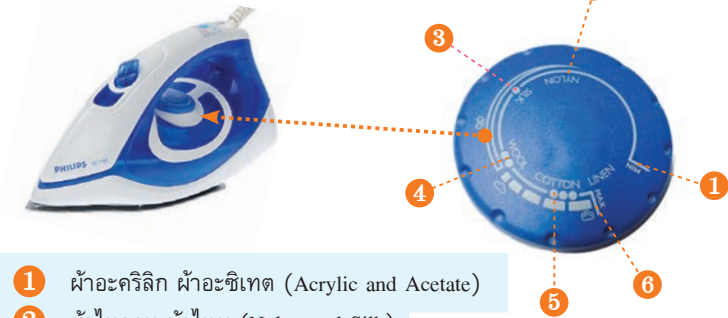
วิธีการรีดผ้า

1. จัดเตรียมอุปกรณ์ในการรีดให้พร้อม โดยสำรวจสภาพของเตารีดและสายไฟให้สมบูรณ์เพื่อความปลอดภัยในขณะที่ใช้งาน

2. แยกประเภท ผ้าหนา ผ้าบาง เพื่อจัดลำดับการรีดก่อนหลัง โดยเริ่มรีดผ้าบางก่อน พอเตารีดเริ่มร้อนขึ้นมากแล้วจึงรีดผ้าหนาที่ต้องการความร้อนสูง แล้วรีดผ้าบางเป็นครั้งสุดท้าย

3. เสียบปลั๊กไฟเตารีด แล้วปรับระดับความร้อนที่เหมาะสมกับความหนาของผ้าและชนิดของผ้าที่จะรีด โดยตั้งเครื่องควบคุมความร้อนตามชนิดของผ้างดังนี้

ตำแหน่งที่ 1	ผ้าอะคริลิก ผ้าอะซิเตต (Acrylic and Acetate)
ตำแหน่งที่ 2	ผ้าไนลอน ผ้าไหม (Nylon and Silk)
ตำแหน่งที่ 3	ผ้าเรยอน ผ้าโพลีเอสเตอร์ (Rayon and Polyester)
ตำแหน่งที่ 4	ผ้าขนสัตว์ (Wool)
ตำแหน่งที่ 5	ผ้าฝ้าย (Cotton)
ตำแหน่งที่ 6	ผ้าลินิน (Linen)

4. ทดลองความร้อน โดยการรีดด้านในบริเวณสาบเสื้อก่อน และรีดผ้าบางในขณะที่เตารีดเริ่มทำความร้อน เมื่อความร้อนถึงระดับที่ต้องการให้รีดผ้าที่หนาขึ้น เมื่อความร้อนใกล้จะหมดให้ถอดปลั๊กแล้วใช้ความร้อนที่เหลืออยู่รีดผ้าบาง เช่น ปลอกหมอน ผ้าเช็ดหน้า เพื่อเป็นการประหยัดไฟฟ้า

5. วิธีการรีดเสื้อ โดยเริ่มจากรีดปกเสื้อ บริเวณตัวเสื้อด้านหน้า ตัวเสื้อด้านหลัง และรีดแขนเสื้อเป็นลำดับสุดท้าย ข้อควรระวัง คือ ควรรีดผ้าตามแนวตั้งของเส้นใยผ้า เพื่อป้องกันไม่ให้ผ้าเสียรูปร่างได้ง่าย เมื่อรีดเสร็จให้จัดเสื้อผ้าใส่ไม้แขวนเสื้อ กดตะกั่ว กดปุ่มกดให้เรียบร้อยนำไปผึ่งให้คลายความร้อนก่อนเก็บเข้าที่

6. วิธีการรีดกางเกง มีวิธีการดังนี้

6.1 กลับตะเข็บให้ด้านในออกมาด้านนอก รีดกระเป๋า ขอบเอว กลับตะเข็บเข้าด้านใน สอดตัวกางเกงเข้าไปในที่รองรีด ดึงกระเป๋าออกมาด้านนอก เพื่อป้องกันการเกิดรอยกระเป๋านตัวกางเกง รีดบริเวณช่วงบนของตัวกางเกงให้ทั่ว

6.2 จับชายกางเกงให้สันกางเกงเสมอกันทั้งสองข้างแล้วสะบัดเบา ๆ วางกางเกงทาบลงบนโต๊ะรองรีด รีดขากางเกงด้านบนของทั้งสองข้าง แล้วพลิกกางเกงอีกด้านขึ้นมา รีดขากางเกงทั้งสองข้างให้ทั่ว

6.3 นำไม้แขวนชนิดแขวนกางเกงหนีบเอวกางเกง จัดกางเกงให้ได้รูป ผึ่งให้คลายร้อนก่อนเก็บเข้าที่

7. วิธีการรีดกระโปรง กลับตะเข็บ รีดซั้มในกระโปรงให้เรียบ รีดตัวกระเป๋าให้แห้ง รีดตะเข็บด้านใน และรีดตัวกระโปรงจากด้านใน กลับตะเข็บเข้าด้านใน ถ้าผ้าด้านนอกยังมีรอยยับหลงเหลืออยู่ให้รีดกดจนเรียบอีกครั้ง

8. การรีดผ้าสี รีดด้านใน เพราะจะทำให้เนื้อผ้าไม่สีหรือสีผ้าไม่ซีดเร็ว ผ้าบางชนิดเมื่อรีดด้านนอกบ่อย ๆ ความร้อนจากเตารีดจะทำให้เกิดความมันเป็นแนวตามรอยตะเข็บ มองดูแล้วไม่สวยงาม

9. การรีดผ้าขนสัตว์ ผ้าสักหลาด หรือเสื้อที่ทำด้วยไหมพรม ถ้าใช้เตารีดไฟฟ้าแบบธรรมดาให้ใช้ผ้าขาวชุบน้ำบิดหมาดปิดทับด้านบนแล้วใช้เตารีดที่มีความร้อนรีดโดยวิธีกดทับ ถ้ารีดโดยวิธีการถูไปมาจะทำให้ผ้าเสียรูปทรง แต่ถ้าเป็นเตารีดไอน้ำให้ใช้ผ้าขาวปิดทับโดยไม่ต้องชุบน้ำ

10. จัดเก็บอุปกรณ์ เมื่อรีดผ้าเสร็จควรพักเตารีดให้หายร้อนแล้วม้วนสายไฟ อย่าให้สายไฟบิด จัดเก็บเตารีด ได้ะรีดผ้า และกระบอกฉีดน้ำเข้าที่ให้เรียบร้อย

2.5 การพับผ้า

เสื้อผ้าที่ไม่ต้องรีด เช่น เสื้อยืด กางเกงชั้นใน ยกทรง เมื่อซักและตากจนแห้งสนิทแล้วควรนำมาพับเก็บให้เรียบร้อยสวยงามก่อนจัดเก็บเข้าที่ ซึ่งการพับผ้าแต่ละชนิดมีหลายวิธี เช่น

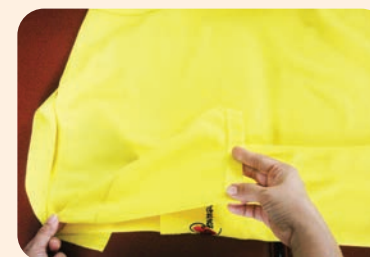
วิธีการพับเสื้อยืด

1. กลัดกระดุมเสื้อให้เรียบร้อย

2. คว่ำเสื้อด้านหน้าลงกับพื้น พับเสื้อให้ตะเข็บข้างวางตรงแนวเส้นกลางตัวเสื้อด้านหลัง

3. จับแนวหัวแขนเสื้อและปลายแขนพับตลบแขนเสื้อให้เส้นกลางแขนเป็นแนวเดียวกับแนวตัวเสื้อด้านหลัง

4. พับเสื้ออีกข้างด้วยวิธีเดียวกัน

22

5. พับชายเสื้อ 1-2 ครั้ง ขึ้นอยู่กับความยาวของตัวเสื้อ

6. เสื้อที่พับเรียบร้อยแล้ว

วิธีการพับเสื้อยกทรง (แบบไม่มีโครงเหล็ก)

1. ดัดตะขอเกี่ยวเสื้อยกทรงแล้วพับส่วนข้างตัวเข้าหากันทั้งสองด้าน

2. หงายเสื้อยกทรงขึ้นแล้วจัดทรงให้ได้รูป

23

วิธีการพับเสื้อยกทรง (แบบมีโครงเหล็ก)

1. พับครึ่งตัวเสื้อยกทรงให้ทรงซ้อนกัน จัดทรงให้เรียบร้อยแล้วพับส่วนตัวเสื้อ 2 ครั้ง

2. จัดทรงเสื้อยกทรงให้เรียบร้อย

วิธีการพับกางเกงชั้นใน

1. จัดกางเกงชั้นในให้เป็นรูปปร่าง

2. พับส่วนเป้าขึ้นมามอบขอบเอวกางเกง

3. แบ่งกางเกงเป็นสามส่วนพับส่วนตะเข็บข้างทั้งด้านซ้ายและด้านขวาให้เข้ามาทับซ้อนกัน

4. กางเกงชั้นในที่พับเรียบร้อยแล้ว

วิธีการพับถุงเท้า

ควรจับถุงเท้าให้ถูกต้องก่อนนำมาพับ โดยเฉพาะถุงเท้านักเรียนที่มักจะมีสีและความสั้นยาวที่ต่างกันเนื่องจากระยะเวลาการใช้งานที่ไม่เท่ากัน นอกจากนั้นยังช่วยเกิดความสะดวกสบายในการหยิบมาสวมใส่ ไม่ต้องเสียเวลาในการจับถุงเท้า วิธีการพับถุงเท้ามีหลายวิธี เช่น

1. จับถุงเท้าแล้วประกบถุงเท้าทั้งสองข้าง ให้หันปลายถุงเท้าไปทางเดียวกัน

2. จับขอบยางยืดของถุงเท้าข้างใดข้างหนึ่ง พลิกลงหุ้มขอบถุงเท้าที่เหลือ

3. ถุงเท้าที่จับคู่และพับเรียบร้อยแล้ว

2.6 การจัดเก็บเสื้อผ้า

เสื้อผ้าที่รีดและพับเรียบร้อยแล้ว ควรจัดให้เข้าที่เพื่อให้เป็นระเบียบและหยิบใช้ได้สะดวก โดยมีแนวทางการปฏิบัติ ดังนี้

1. จัดเก็บเสื้อผ้าในตู้เสื้อผ้าที่มีประตูปิดที่มิดชิดเพื่อป้องกันหนูและแมลงต่าง ๆ มากัดแทะเสื้อผ้า

2. เสื้อผ้าที่แขวนบนราวในตู้เสื้อผ้าควรแยกเป็นกลุ่ม ๆ เช่น ชุดโอกาสพิเศษ กางเกง กระโปรง เสื้อ ถ้าตู้เสื้อผ้ามีราวแขวนผ้ามากกว่า 1 ระดับ ควรแขวนเสื้อผ้าที่มีความยาวมากกว่าไว้ด้านบนและแขวนเสื้อที่สั้นกว่าไว้ด้านล่าง และแขวนให้ห่างกันอย่างน้อย 1 นิ้ว เพื่อให้เสื้อผ้าเบียดกันจนเกิดรอยยับ

3. เสื้อผ้าที่พับแล้ว จัดเก็บให้เป็นสัดส่วน เช่น จัดกางเกงชั้นในและเสื้อชั้นในไว้ด้วยกัน จัดผ้าเช็ดหน้าหรือผ้าพันคอไว้ด้วยกัน

4. ผ้าที่ใช้สอยบ่อย ๆ ควรจัดไว้ด้านนอก ส่วนผ้าที่ใช้ในโอกาสพิเศษให้จัดไว้ด้านใน โดยใส่ในถุงพลาสติกสำหรับเก็บเสื้อผ้า

5. การเก็บเสื้อผ้าใหม่ ควรแขวนเก็บในถุงพลาสติกหรือถุงผ้าเพื่อป้องกันแมลง ไม่ควรพับ เพราะจะทำให้เกิดรอย สีจะต่างตามแนวพับ

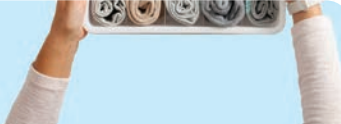

6. การเก็บเสื้อผ้าลูกไม้ ให้วางเสื้อผ้าลูกไม้บนกระดาดบาง ๆ เช่น กระดาดแก้ว แล้วม้วนเก็บเพื่อไม่ให้เกิดรอยพับ

7. ของที่ใช้เป็นคู่ เช่น ถุงเท้า ถุงนอน ควรม้วนเก็บเป็นคู่ ๆ จะได้ไม่สูญหายและไม่เสียเวลาในการค้นหาสวมใส่

8. ถ้าต้องการให้เสื้อผ้าที่เก็บในตู้เสื้อผ้ามีกลิ่นหอม ไม่เกิดกลิ่นอับ ควรแขวนถุงผ้าที่บรรจุเศษสบู่ที่ใช้แล้วหรือใช้สบู่อ่อนที่ช่วยไล่แมลง

เปิดโลกทัศน์

7 เคล็ดลับ (ไม่) ลับ วิธีจัดระเบียบตู้เสื้อผ้าในคอนโด

ที่มา : <https://grandunity.co.th/article/organize-the-wardrobe/56>

สรุป

งานดูแลเสื้อผ้าจัดเป็นงานประจำที่ทุกคนต้องปฏิบัติ ถ้าเป็นครอบครัวขนาดเล็กอาจจะซักผ้าทุกวัน แต่ถ้าครอบครัวขนาดใหญ่ อาจต้องซักผ้าทุกวัน ทั้งนี้เพราะปริมาณเสื้อผ้ามีจำนวนมากพอต่อการซักแต่ละครั้ง งานซักผ้าควรได้รับการดูแลเอาใจใส่อย่างถูกวิธี เพราะเสื้อผ้าไม่ใช่เพียงสิ่งปกปิดหรือให้ความอบอุ่นแก่ร่างกายเท่านั้น แต่เสื้อผายังช่วยเสริมสร้างบุคลิกภาพให้แก่ผู้สวมใส่ ดังนั้นทุกคนควรเรียนรู้เรื่องการเลือกใช้วัสดุอุปกรณ์ที่เหมาะสมในการดูแลรักษาเสื้อผ้าให้คงความงามและช่วยยืดอายุการใช้งานได้ยาวนานขึ้น ทั้งนี้ควรคำนึงถึงวิธีการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ ช่วยประหยัดพลังงาน ทรัพยากร และอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

สรุปสาระสำคัญ

<https://qrcode.link/a/OR7L2H>

กิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะ

1. ค้นคว้าหาความรู้เกี่ยวกับวัสดุ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีที่ทันสมัยสำหรับการดูแลรักษาเสื้อผ้าจากสื่อต่าง ๆ เช่น อินเทอร์เน็ต รายการโทรทัศน์ ห้างร้านต่าง ๆ
2. ฝึกทักษะการซัก ตาก รีด พับ และจัดเก็บเสื้อผ้าให้แก่สมาชิกในครอบครัว
3. ศึกษาวิธีการซัก รีด พับ และจัดเก็บเสื้อผ้าวิธีต่าง ๆ ที่ต่างไปจากแบบเรียนจากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เช่น ผู้ปกครองที่บ้าน ร้านซักรีดเสื้อผ้า ตำรา อินเทอร์เน็ต

คำถามพัฒนาทักษะการคิด

1. ให้นักเรียนอธิบายลำดับขั้นตอนในการดูแลรักษาเสื้อผ้า
2. นักเรียนคิดว่าการดูแลรักษาเสื้อผ้าในชีวิตประจำวันมีส่วนช่วยรักษาสิ่งแวดล้อมได้หรือไม่ อย่างไร
3. หากเสื้อผ้าของนักเรียนมีรอยเปื้อนโคลน นักเรียนมีวิธีการแก้ปัญหารอยเปื้อนนี้ได้อย่างไร
4. การซักผ้าด้วยมือและการซักผ้าด้วยเครื่องซักผ้ามีหลักการปฏิบัติเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร
5. จงอธิบายวิธีการจัดเก็บเสื้อผ้า โดยยึดหลักการเป็นระเบียบและหยิบใช้ได้ง่าย